

Plán péče na období 2000 - 2009

pro chráněné území OPATŘILKA - ČERVENÝ LOM

Kategorie CHÚ a název: Přírodní památka Opatřilka - Červený lom

Katastrální území: Jinonice, Hlubočepy

Okres: Praha 5

Parcelní čísla, druh pozemku: Jinonice 1187 část, 1761, 1762, 1763, 1996, 1997/1, 2016,
2008
Hlubočepy 1121/1 (dle vyhlášení)

Vyhlášeno: vyhláškou č.3/1982 Sb.NVP ze dne 27.5.1982

Celková výměra: 8,2028 ha

Hlavní motiv ochrany:

Klasický geologický profil svrchním silurem až spodním devonem s řadou mezinárodně významných geologických profilů a nalezišť zkamenělin. Významná společenstva teplomilných pastvin s výskytem chráněných a ohrožených druhů.

Cíl ochrany:

Zachovat geologicky zajímavé území a cenná společenstva teplomilných pastvin.

Charakteristika chráněného území ve vztahu k hlavnímu motivu ochrany:

Chráněné území zapadá do souboru CHÚ v údolí Dalejského potoka a je součástí přírodního parku Prokopské a Dalejské údolí.

Levý svah údolí Dalejského potoka odkrývá sled svrchnosilurských a spodnodevonských hornin. V nejzápadnější části u Opatřilky je odkryt blok se sledem od svrchních poloh přídolského souvrství až do lochkovského souvrství. V opuštěném lomu je odkryt opěrný profil k mezinárodnímu stratotypu hranice silur - devon. Dál pokračuje vrstevní sled spodním devonem (pražské souvrství a zlichovské souvrství) odkrytým zejména v Červeném lomu. Zde je dobře odkryta facie biodetritických sliveneckých vápenců a řeporyjských vápenců. V dalším, nejvýchodnějším, bloku je odkryt sled kopaninského a přídolského souvrství, který je tektonicky postižen. Nejvýchodnější cíp území je již tvořen hranicí zlichovského souvrství a dalejských břidlic. V CHÚ je celá řada odkryvů s bohatými nálezy zkamenělin. Můžeme uvést graptolita *Monograptus bouceki*, brachiopody *Dubaria latisinuata* a *Daya bohemica* a především jednoho z nejdůležitějších druhů trilobitů *Warburgella rugulosa rugulosa*, jehož první výskyt označuje začátek vrstev devonu.

Značné geomorfologické členitosti odpovídá pestrá skladba rostlinných společenstev. Na vápencových svazích neporušených těžební činností se vyskytují teplomilná společenstva skalních štěrbin, skalních stepí a teplomilných pastvin. Na skalních stěnách společenstvo seselu sivého a kostřavy sivé, na mírnějších sklonech trýzely šcardolistého a kostřavy waliské, v zazemněných úžlabinách společenstvo hlaváče bledožlutého a válečky prapořité. Z významných druhů můžeme uvést bělozářku liliovitou, sasankovku lesní, chrpu chlumní, koniklec luční český, kavyl sličný a černýš rolní.

Také zdejší fauna je přírodovědecky hodnotná a je typická pro teplomilné stepi. Z brouků můžeme uvést střevlíkovité *Ophonus puncticollis* a *Harpalus vernalis*, z mandelinkovitých *Coptocephala rubicunda* a *Timarcha goettingensis*, z dřepčiků *Aphthona pygmaea*, *Longitarsus membranaceus* a *Apion elongatum* a krytonosce *Phrydiuchus topiarius*. Z plžů patří k zajímavým druhům *Chondrina avenacea* a *Pupilla sterri*.

Z plazů zde žije nejen slepýš křehký a ještěrka obecná, ale i ještěrka zelená. Z ptáků tu hnízdí např. strážník obecný, budníček větší i menší, pěnice slavíková a pěvuška modrá. Savci jsou zastoupeni 15 druhy, běžný je norník rudý a myšice křovinná.

Zásadní vlivy lidské činnosti v minulosti:

Chráněné území bylo v minulosti zarostlé lesem. Později se i zde uplatnila pastva. V minulém století byla morfologie území podstatně ovlivněna těžbou vápenců v řadě lomů. Červený lom je dílem velkého rozsahu a vzhledem k tomu, že od ukončení těžby uběhlo desítky let, došlo k určitému zapojení do krajiny a tak si dnes většinou ani neuvědomujeme, jak velké množství odpadního materiálu při těžbě vápenců vznikalo. V současné době je většina plochy údolí vyplněna odvaly, které jsou z velké části zarostlé.

Negativní vlivy současnosti a možnosti dalšího ohrožení:

Nejvýznamnější negativní vliv představuje pozvolné zarůstání CHÚ, především úpatí geologických odkryvů, částečně i lomových stěn. Toto zarůstání je velmi pozvolné neboť se projevuje vlivem velmi slabého půdního horizontu. Další negativní vliv představují drobné černé skládky. Určitý negativní vliv má i nekontrolovaný pohyb návštěvníků (především mládeže) z blízkého sídliště.

Vymezení územních jednotek z hlediska potřeb asanačních zásahů:

Z hlediska asanačních zásahů je možno území rozčlenit na čtyři územní jednotky.

První jednotka - lesní porosty - hospodaření probíhá dle schváleného lesního hospodářského plánu.

Druhá jednotka - opuštěné lomy a jejich úpatí. Zde by se měla koncentrovat asanační činnost. Je třeba odstranit náletové dřeviny a křoviny z lomových šikmo ukloněných stěn i z jejich úpatí. Místy se vyskytuje jalovec, ten by bylo vhodné ponechat. Obdobně některé dřeviny či skupiny křovin plní i funkci estetickou. Konkrétní exempláře budou označeny před asanačním zásahem.

Třetí jednotku představují louky a pastviny. Ty by bylo vhodné kosit, případně zde opět zavést pastvu.

Čtvrtou jednotku představuje niva Dalejského potoka a vlastní tok. Zde je třeba občas vyčistit koryto.

Návrhy regulačních a asanačních opatření ve stanovených jednotkách:

a/ jednorázové zásahy

Je třeba odstranit drobné černé skládky a očistit lomové stěny.

b/ pravidelně prováděné zásahy

Je třeba sledovat stav zarůstání lokality, odstraňovat náletové dřeviny a křoviny, kosit louky a pravidelně čistit tok Dalejského potoka.

Návrhy na doplnění označení a vymezení hranic CHÚ:

CHÚ je vymezeno dobře a v současné době nejsou návrhy na doplnění označení.

Návrhy na opatření k vědeckému a kulturně osvětovému využití:

Chráněné území představuje ideální vycházkovou trasu. Bylo by vhodné vybudovat naučnou stezku vedoucí z Řeporyjí Dalejským údolím do Hlubočep.

Předpokládané náklady:

Asanační zásahy si vyžádají asi 100 000.- Kč.

Navržené zásahy realizuje:

Dodavatel bude určen na základě výběrového řízení.

Kontrolu realizace plánu péče provede:

OŽP MHMP

Odborné sledování změn v souvislosti s provedenými zásahy zajistí:

OŽP MHMP

Použité podklady:

Kříž, J. (1990): Inventarizační průzkum geologický
rezervační kniha

Zpracoval:

RNDr. Jan Němec, AOPK ČR středisko Praha a RNDr. V. Ziegler CSc. 10.5.1998

Magistrát

hlavního města Prahy
odbor životního prostředí

MHMPP00ZT3JD

podle rozdělovníku

SPIS

Váš dopis/ze dne

Naše značka

MHMP/27408/VIII/784/00/Pav

Vyřizuje/linka

Ing. Pavlík / 4427

Praha

10.7.2000

Věc: Oznámení o schválení plánu péče

Oznamujeme Vám, že odbor životního prostředí MHMP jako příslušný orgán ochrany přírody schválil ve smyslu ustanovení § 38 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, plán péče pro zvláště chráněné území - **přírodní památku Opatřilka - Červený lom**, které bylo vyhlášeno vyhláškou NVP č.3/1982 Sb. NVP z 27.5.1982. Plán péče je schválen na období deseti let.

Magistrát hl. m. Prahy
odbor životního prostředí
Mariánské nám. 2
Praha 1

Ing. Kateřina Vaculová
vedoucí odboru

Přílohy: plán péče

Co: OSM MHMP

MÚ Řeporyje, Nad Náměstím 84, 155 00 Praha 5
MU Slivenec, K Lochkovu 6, 154 00 Praha 5
Českomoravský cement, a.s., Kubátova 65, 266 01 Beroun 2
Ústřední výkonná rada ČSOP, Uruguayská 7, 120 00 Praha 2
Vlastimil Beneš, Kopanská 121, 154 00 Praha 5
Jiřina Penková, Tovární 3, 170 00 Praha 7
AOPK ČR, středisko Praha, Řetězová 222/3, Praha 1
AOPK ČR, Kališnická 4-6, Praha 3
odd. VII.
spis

V odpovědi, prosím, uvádějte naše číslo jednací.

Adresa:
Řásnovka 8
110 01 Praha 1

Telefon:
(*2448 1111
2448 + linka

Fax: 232 26 29
IČO: 064 581

Bankovní spojení:
První městská banka
Malé nám. 11, Praha 1